

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 124.372 van 17 oktober 2003
in de zaak A. 55.339/X-9207.**

In zake : 1. Pieter BASTIAANSEN,
 2. Maria MATTHEUSSEN,
 wonende te 2360 OUD-TURNHOUT,
 Doolhofstraat 15

tegen :

het Vlaamse Gewest.

D E R A A D V A N S T A T E, X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Pieter BASTIAANSEN en Maria MATTHEUSSEN op 22 december 1993 hebben ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van 20 september 1993 van de Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming houdende rangschikking als landschap overeenkomstig de bepalingen van de wet van 7 augustus 1931 om reden van de wetenschappelijke, de historische en de esthetische waarde, van het gebied "De Liereman - Fase 1", te Oud-Turnhout, zoals afgebakend op het plan, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 10 maart 1994;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur E. HAESBROUCK;

Gelet op de beschikking van 20 oktober 1999 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 8 juli 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 3 oktober 2003;

Gehoord het verslag van Staatsraad G. DEBERSAQUES;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat J.-M. PAKLONS die, loco Advocaat A. VAN DEUN verschijnt voor verzoekers, en van Advocaat F. VERHAEGEN die, loco Advocaat K. VAN HOOREBEKE verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerst Auditeur E. HAESBROUCK;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming bij het bestreden besluit van 20 september 1993 heeft gerangschikt als landschap, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 7 augustus 1931 om reden van de wetenschappelijke, de historische en de esthetische waarde, het gebied "De Liereman - Fase 1" te Oud-Turnhout, zoals afgebakend op het bijgaand plan; dat uit de niet betwiste gegevens van de zaak blijkt dat de verzoekende partijen eigenaar zijn van een perceel dat gedeeltelijk gelegen is binnen het bij voornoemd besluit gerangschikte landschap;

Overwegende dat de verzoekende partij, in wat kan worden gezien als een tweede middel, uiteenzet wat volgt :

"Er dient een bevoegdheidsoverschrijding vastgesteld vermits de minister niet bevoegd is wat de waterhuishouding betreft - zie art. 2 A 8 van het Ministerieel Besluit.

Volgens de geldende bepalingen van stedenbouw mag trouwens de stuw in het natuurreservaat de Liereman een maximum hoogte hebben van 30 cm, waarbij het Ministerieel Besluit in flagrante tegenstrijd is met voornoemde bepalingen van stedenbouw.

Er is tevens bevoegdheidsoverschrijding vermits de minister niet bevoegd is wat de ondergrondse leidingen betreft art. 2 A 6.

Ondergrondse leidingen zijn immers de facto onzichtbaar, zodat ondergrondse leidingen geen enkel impact hebben op het landschap als dusdanig.

De minister is tevens niet bevoegd wat het "dumpen" van mest betreft, welke aangelegenheid uitvoerig geregeld wordt in andere Decreten, onder het Mestdecreet.

Er is ook bevoegdheidsoverschrijding met betrekking tot art. 2 A 10, waar een algemeen verbod wordt ingesteld om wegen en paden aan te leggen.

Het verbod tot aanleg van wegen en paden heeft de facto de onmogelijkheid tot gevolg om bepaalde percelen die ingesloten zijn nog te bereiken.

Zulk verbod is dan ook in strijd met art. 815 Burgerlijk Wetboek, waarin gesteld wordt dat niemand gedwongen kan worden in onverdeeldheid te blijven.

Wegen en paden moeten immers desgevallend aangelegd worden om eventueel uit onverdeeldheid te kunnen treden en een absoluut verbod gaat in tegen dit principe.

De Minister begaat ten slotte eveneens een bevoegdheidsoverschrijding en een onwettigheid door activiteiten als schaatsen, baden en bootje varen te verbieden in het kader van een beschermingsbesluit van een landschap - zie art. 2 A 15.

Verbod van activiteiten als schaatsen, baden en bootje varen hebben niets te maken met de bescherming van landschappen.";

Overwegende dat de verwerende partij het voorgaande als een tweede middel leest en hierop als volgt antwoordt :

"De verzoekende partij stelt dat er sprake is van bevoegdheidsoverschrijding vermits de Minister zich op terreinen heeft begeven die, zo stelt zij verder, niet tot zijn bevoegdheid behoren (o.a. ondergrondse leidingen, aanleg van wegen en paden...).

Zoals in het eerste middel duidelijk gesteld, heeft de Minister terzake een zeer uitgebreide bevoegdheid gekregen en is het duidelijk de bedoeling geweest van de wetgever alle daden te bestraffen die de vernieling van het beschermde landschap veroorzaken eens het landschap van nationaal belang wordt geacht en voldoet aan de gestelde criteria (redenen van wetenschappelijke, historische of esthetische waarde).

Het is dan ook volledig in deze ruime bevoegdheidsomkadering dat de Minister heeft gehandeld.

De verzoekende partij toont geenszins aan, noch maakt zij duidelijk, dat er in casu een bevoegdheidsverschrijding zou geweest zijn.

Ook dit middel dient derhalve als ongegrond te worden afgewezen.";

Overwegende dat de verzoekende partij hier in haar memorie van wederantwoord niets meer aan toevoegt;

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie nog stelt wat volgt :

"Voor zoveel het juist zou zijn dat er bepaalde verbodsbepalingen onder de bevoegdheid van andere ministers zouden vallen en voor zoveel het juist zou zijn dat deze bevoegdheidstoewijzing van openbare orde zou zijn - quod non - is het duidelijk dat, voor zover de landschapsbescherming van het landschap 'De Liereman - fase I' te Oud-Turnhout noodzaakte tot het opleggen van specifieke beschermingsvoorschriften, moet gesteld worden dat deze beschermingsvoorschriften noch de 'ruimtelijke ordening', noch het 'natuurbehoud' noch het 'waterbeleid' doorkruisen en er dus geen sprake kan zijn van een betrokkenheid van de bevoegdheid van andere leden van de Vlaamse Regering.

Het loutere feit dat er bepalingen in het beschermingsbesluit zouden opgenomen zijn die een weerslag zouden kunnen hebben op de ruimtelijke ordening of die het natuurbehoud of het waterbeleid betreffen, wat tot de

bevoegdheid van een ander lid van de Vlaamse Regering zou behoren, volstaat op zich niet om te spreken van een betrokkenheid waardoor ook de desbetreffende minister van de Vlaamse Regering mede diende te ondertekenen.

Het is inderdaad vereist dat bepaalde bepalingen van het beschermingsbesluit daadwerkelijk de ruimtelijke ordening of het natuurbehoud of het waterbeleid beïnvloeden of er een impact op hebben.

Een louter theoretische betrokkenheid volstaat derhalve niet.

(...)"

Overwegende dat krachtens artikel 9, 3°, van het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1992 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, de Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming bevoegd is voor de monumenten en de landschappen, zoals vermeld in artikel 6, § 1, I, 7°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen; dat krachtens artikel 2, § 1, van het besluit van de Vlaamse regering van dezelfde datum tot delegatie van de beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse regering, de leden van de Vlaamse regering delegatie hebben voor "het nemen van beslissingen, rekening houdend met de bevoegdheidsverdeling, voor de toepassing van de wetten, decreten, koninklijke besluiten, ministeriële besluiten, verordeningen en besluiten van de Vlaamse regering"; dat krachtens artikel 3, § 1, 4°, de bij artikel 2 toegestane delegatie aan de leden evenwel niet geldt voor "de beslissingen, akkoorden en omzendbrieven die wegens hun onderwerp en hun draagwijdte van die aard zijn dat een andere regering of de nationale regering of beide erbij betrokken zijn";

Overwegende dat luidens artikel 6, eerste lid, juncto artikel 1, derde en vierde lid, van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, zoals gewijzigd bij het decreet van 13 juli 1972 tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, het voorstel tot rangschikking wordt medegedeeld aan de ministers tot wier bevoegdheid respectievelijk de Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw en de Landbouw behoren, en dat deze ministers en al de betrokkenen, bij de minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort -op het ogenblik van het bestreden besluit ingevolge artikel 83, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, bij de Vlaamse regering- hun aanmerkingen kunnen indienen binnen een termijn van twee maanden te rekenen vanaf de betekening of mededeling; dat krachtens artikel 5 van het decreet van 14 juli 1993 tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972, de onder de bij de inwerkingtreding van dit decreet geldende regeling van genoemde wet van 7 augustus 1931, gewijzigd bij decreet van

13 juli 1972, begonnen procedures tot rangschikking worden voortgezet overeenkomstig de regeling van deze wet; dat landbouw, met uitzondering van de aangelegenheden bedoeld in artikel 6, § 1, III, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, op het ogenblik van het bestreden besluit behoorde tot de bevoegdheid van de toenmalige nationale overheid; dat de verwerende partij derhalve niet kan worden gevolgd waar zij in haar laatste memorie stelt dat een "louter theoretische betrokkenheid" niet volstaat; dat moet worden vastgesteld dat het bestreden besluit een beslissing is waarbij de nationale regering betrokken is in de zin van artikel 3, § 1, 4°, van genoemd besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1992 tot delegatie van de beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse regering; dat dienvolgens het bestreden besluit door de Vlaamse regering collegiaal had dienen te worden genomen; dat de Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, bevoegd voor monumenten en landschappen, niet bevoegd was om het bestreden besluit alleen te nemen; dat het middel in die mate gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 20 september 1993 van de Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming houdende rangschikking als landschap overeenkomstig de bepalingen van de wet van 7 augustus 1931 om reden van de wetenschappelijke, de historische en de esthetische waarde, van het gebied "De Liereman - Fase 1", te Oud-Turnhout, zoals afgebakend op het plan.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kantmelding wordt bevolen van dit arrest op de kant van de overschrijving van het rangschikkingsbesluit in de registers van het 1^{ste} hypotheekkantoor te Turnhout.

Artikel 4.

De kosten van het beroep, bepaald op 198,32 euro, alsmede die van de voormelde kantmelding komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zeventien oktober 2003, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BOVIN,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
	G. DEBERSAQUES,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BOVIN.